

Szöveg:

Árvai András

Építész:

Kendik Géza

Fotó:

Bujnovszky

Tamás

A FERENCVÁROSI FALÓ

Műemlék lovardából diszkontbolt

LÉTEZIK MÉG FERENCVÁROS MINDEN ELLENKEZŐ JEL ELLENÉRE, ÉS OLYAN TERÜLETEN NYERT CSATÁT, AHOL A LEGKEVÉSBÉ SZÁMÍRÁ: BENYELT EGY ALDIT SZÖRÖSTÜL, BŐRÖSTÜL. OTT VAN BENNE. A KILIÁN LAKTANYA LOVARDÁJA BEKEBELEZTE AZ ÉLELMISZERBOLTOT, HOGY A VÉGÉN MINDENKI JÓL JÁRT.

Láttam már építész rajzolni. Olyan régi dolgokat ráz ki kérésre a ceruzájából, firkálja fel egy vonallal, amik már fotón is megfakultak. Ha valamivel bibelődött egyszer, az benne marad. Egyetemen, valamelyik várostervezési féléven adták fel feladatnak a Tüzoltó utcai volt lovardát. Nehezen megérthetőnek és követhetőnek tűnt a terület: egy-két éve létezett már a Trafó, aminek vonzása, kulturális erőre egészen a körüli éjszakai hatos megállójáig elért. A Kilián laktanya hatalmas, kezelhetetlen tömbje, a földszintes tömegével beékelődő lovarda, az akkor még nem létező üres saroktelek (ma „park”), nem messze az omladozó, bedeszkázott zsinagóga (ma Holokauszt Emlékközpont), gyermekkórház, mindezek gangos lakóházak között, a körút és az Üllői út savas, zsibbasztó forgalmával körbeölelve. Mit lehet itt tenni? Egy féléven át és tovább foglalkoztató kérdés vált belőle. Kulturális funkciót a lovardába! Ez volt a válasz egytől-egyig. Ma végre pont került az évekkel ezelőtt felvetődött viták végére: diszkont élelmiszerbolt. Erre akkor nem gondolt senki. De az idő megoldotta.

A hajdani laktanyához tartozó lovarda obstitként a megtisztelő bútorbizományi funkciót kapta – miután az épületegyüttes levetette a militáns vonzalmait –, ami egy igazán előkelő lehetőség volt, szemben a laktanya csendes pusztulásához mérten. Akinek annak idején volt szerencséje a bizományiba bekukkantani, az a félhomályban, bútorokkal telezsúfolt

A jól ismert dobozboltot finoman betölték a lovarda téglái közé

csarnokban a tévedésből bekerült Asplund asztalka és a népszerű Erika ülögarnitúra család mellett az épület acélvázát, galériáját is szemügyre vehette. A bútóáruház pár éve megszűnt, utána sokáig kereste a helyét, és végül élelmiszer-áruházzá vált. Egészen szokatlan módon konzumálódott: ha közelítünk a Tüzoltó utca mindig szűk járdáin a ház felé a megszokott látványt kapjuk, leszámítva a színét. Lemosták a téglákról az évszázados kátrányt, kiglancolták a sarkokat, viszont megmaradtak az acélkeretes ablakok, sötét homály

lyukkal emlékeztetve az épület nehezen szerzett, ismert színére.

Apróbb, alig észrevehető változások történtek az épületen, újraépítették a nagyobb nyílásokká, az egyiket a másikkal egybehangzóan. A legszembetűnőbb az épület felőli véghomlokzatának fellazítása, az alakítása, ami okos tervezői hivatásból jött. A szűk utcáról így nem közvetlenül jutunk a boltba, hanem egy köztes téren keresztül, ahol felkészülhetünk arra, ami utána következik.

A köztes tér segít abban, hogy magunk mögött hagyva Ferencvárost felkészüljünk arra, ami utána következik.

Okos tervezői húzás volt az épület Trafó felőli véghomlokzatának árkádossá alakítása.

